

BÁNYAI TAMÁS

Ereje teljében batvanas magyar

Mindez még abban az időben történt, amikor a Szerkesztő a horoszkópok írását is rám bízta. Hiába tiltakoztam, nem vagyok én asztrológus, semmit sem tudok a csillagokról. A Szerkesztő gyorsan leszerelt.

– Ne röhögtesen, mi az magának? Maga a kisujjából kiráz egy ilyen jósolványt, fantáziája van hozzá. A vénasszonyok szívesen olvassák, és két hasábot az is kitölt.

Hiába néztem a kisujjam, mit tudnék kirázni belőle, nem volt appelláta.

Tartottam attól, hogy valaki egyszer még panaszt emel, s rajtam kéri számon félresikerült életét. Nehezen vettem volna lelkemre, ha kiderül, valami bajt okoztam, mert éppen rám hallgattak. Még ha közvetve is. Mert azt, hogy én írom a horoszkópokat, a szerkesztőség kevés számú dolgozóján kívül senki sem tudta.

Feleslegesen aggódtam, senki sem kifogásolta csillagjósolataimat. Igaz, igyekeztem mindenki számára valami szépet és biztatót írni, lehetőleg a távoli jövőre vonatkoztatva. Előbb-utóbb csak történik valami jó is.

Egyszer közvetlenül is tudni akartam, milyen reakciót vált ki horoszkópom. Sáríkára esett választásom, aki a kolleganőjével együtt a másik szobában pötyögötte a szedőgép billentyűit.

A két középkorú nő éles ellentéte volt egymásnak. Anna Erdélyből származott, szűkszavú volt, mint ahogy a székelyekről hírlík; lelkiismeretesen és figyelmesen végezte munkáját. Nem hiszem, hogy a szedőgép előtt ülve valaha is máson járt volna az esze, mint az éppen rábízott szövegben. Még a kérdésekre is többnyire igennel vagy nemmel válaszolt, s ha ő kezdeményezett beszélgetést, az minden esetben a munkával volt kapcsolatos. Mindamellet nem nevezném zárkózottnak, hiszen amikor néha együtt hagytuk el a szerkesztőséget, megeredt valamelyest a nyelve, amint kiléptünk az ajtón. Ilyenkor mesélt egyet s mást a családjáról, odahagyott erdélyi otthonokról, nehéz sorokról Ceaușescu rémuralma alatt. Amit tőle hallottam, égbekiáltó igazságtalanságnak tűnt az én szememben. Szavaiban ennek ellenére nyomát sem tapasztaltam keserűségnek. Olyan típusú ember volt, aki úgy fogadja el az életet, ahogy elébe találják. Javít, ha tud, ha meg nem, teszi, amit érzése és legjobb belátása szerint tennie kell.

Nem úgy Sárika, aki mindig tele volt panasszal, s panaszainak rendszeresen hangot is adott. Tény, hogy mindez ritkán gátolta munkájában. Még lány korában tanulta a gép és gyorsírást, ujjai fürgék voltak, mint a motolla, a sóhajtozásaival elpazarolt időt semmeddig sem tartott behozni. Míg Annuska odahaza, a család féltve őrzött Remington írógépén tanult meg gépelni úgy-ahogy, addig Sárikának a vérében, azaz inkább az ujjában volt a gépelés tudománya. A Szerkesztő joggal gondolhatta: jó vásárt csinált velük. Az egyik szorgalma és alapossága párosult a másik gyorsaságával.

A Szerkesztő aznap elutazott, s én kedvezőnek találtam az alkalmat, hogy a gyakorlatban is próbára tegyem asztrológus mivoltamat.

Sárika, ahogy azt időnkénti sóhajaiból megítéltem, éppen az apróhirdetéseken dolgozott. Egy-egy – önmagának, de hangosan tett – megjegyzése sokat elárult. Amikor ilyet hallottam tőle: *jaj, nekem is milyen szép kis lakásom volt Pesten*, biztosra vehettem, valaki Dunára néző, minden elképzelhető komforttal ellátott lakást ajánlott Amerikából hazalátogató honfitársainak, lévén, hogy azok dollárban fizetik ki a bérleti díjat, és jóval többet, mint egy esetleges hazai bérlő.

Sárikát ugyan soha nem kérdezte senki, ám anélkül is szívesen és gyakran mesélte, hogy valamikor, még a régi szép időkben, milyen pompás és tágas luxuslakása volt a családjának, de azok a piszkos kommunisták egyszerűen államosították a drága antik bútorokkal együtt. És azt a gyönyörű, palotának is beillő lakást szétosztották négy társbérlő között. Ő meg kénytelen volt egy Hernád utcai szoba-konyhába költözni, ahol ráadásul a folyosó végében elhelyezett vécét három másik lakóval kellett megosztania.

Lehetetlen körülmények voltak a Hernád utcában, szokta mesélni Sárika. A konyha gerendákkal aládúcolva, s az még hagyján, hogy a középső tartógerendát állandóan kerülgetni kellett – ami egy tál forró levestel a kézben ugyancsak bűvészműtávány –, mindennek a tetejébe még életveszélyes is volt. Ernő mentette ki őt abból az áldatlan helyzetből azzal, hogy elvette feleségül, és kihozatta Amerikába, amit Sárika az esküvő idején valószínűleg minden földi paradicsomok legszebbikének képzelt. Arra nem gondolt, hogy Ernő jó húsz évvel idősebb nála, és előbb-utóbb leveszi majd lábáról valamilyen nyavalyás kór.

Mint ahogy az meg is történt.

Ernő mindent megtett a maga módján, hogy Sárika életét a mesebeli királylánykéhoz tegye hasonlatossá. Nem rajta múltott a bekövetkezett változás. A viszonylag jó fizetést felváltó szerény nyugdíj, amelynek javarészt felemésztették az orvosi költségek, a magas gyógyszerárak. Szenilitása sem rajta múltott. Az csak úgy, észrevétlenül – mint a besurranó tolvaj – lopakodott az életükbe.

Sárika erre gondolhatott, amikor képzeletében mint barátságos, meleg fészek jelent meg a sokszor szidalmazott Hernád utcai szoba-konyha, amelyet – saját állítása szerint – oly meggondolatlanul elkótyavetyélt.

Mit írhatnék Sárika horoszkópjába, függetlenül attól, hogy melyik hónapban született? Sokan élnek e földtekén, akik mindig szívesen hallgatnak vagy olvasnak valami biztatót jövőjükkel kapcsolatban. Mert azt már – új megbízatásom óta eltelt rövid idő alatt is – megtanultam, horoszkópokba elsősorban csak jót ígérőt és biztatót szabad írni. Nem kizárólag! Árnyoldalakat is lehet kidomborítani, bajt is megjövendölni, de azokat úgy kell adagolni, mint sót az ételbe. Keveset és apránként, úgy is lesz foganatja.

„Gondjai úgy omlanak le válláról, mint roskadozó épület falai. Közérzete javulni fog, elképzelései is könnyebben valóra válnak. Csak arra ügyeljen, nehogy egy közeli ismerőse elrontsa örömét.”

Valahogy így.

A lényeg, hogy a fenyegető vést ne tényként állítsuk be, hanem mint egy könnyen elhárítható csekély kellemetlenséget.

– Ezt hallgassa meg, Sárika! Itt van a kezemben a holnapi horoszkópjá.

Mínta megzavartam volna. Nem tudom, hogy munkájában-e, vagy az álmodozásban? Mert a hirdetések szedése közben lehetett ábrándozni. Gépies tevékenység, és majdnem mindig ugyanazok az apróhirdetések. „Floridai motel keres takarítónőt. Könnyű

munka, örök napsütés, gazdag vendégek” – némelyik nőtlen, alig várja, hogy feleségül vegye a cselédlányt. „Jómódú, ereje teljében hatvanas magyar keresi élete párját, minden biztosítva van” – még a ház is.

– Ne mondja, Béluskám, nem hiszek én az ilyesmiben – mondta Sárika fakó hangon, mégis némi érdeklődéssel.

– Hinni kell, Sárika, higgye el nekem, hinni kell! Maga szokott lottózni?

– Csak Ernőkémnek veszek mindig egy szelvényt. Ő ragaszkodik hozzá.

– Na látja! És azért maga is reméli, hogy a férje egyszer nyerni fog.

– Adná az Úristen!

– Megadja, Sárika, egyszer majd megadja. Az Úristen előbb-utóbb mindig elrendezi minden tartozását.

– Nekem bizony sokkal tartozik.

– Ne legyen mohó, Sárika! Az Úristen is csak részletekben fizet, ahogy maga is a hűtőszekrény árát. A lényeg az, hogy tartsuk meg a folyószámlát.

Felolvastam neki horoszkópját, ami semmiféle bizakodást vagy reményt nem ébresztett benne, hanem rögtön rákezdte:

– Az a közeli ismerős a szomszéd, aki mindig megrontja még azt a kevéske örömet is, ami van, ma reggel is ránk dörömbölt Ernőke miatt, mert hogy ő túl hangosan nézi a tévét, és már kora reggel, a szomszéd hálószobája meg pont szemben van a mi nappalinkkal, Ernőke ráadásul még az ablakot is kinyitja, mert szereti a jó, friss levegőt ilyenkor augusztusban, tudom én, hogy hangos az a tévé, de mit csináljak, ha Ernőkém egy kicsit nagyothall már, nekem is mindig ordítanom kell vele, csakhogy ragaszkodik a hírekhez, meg aztán mi mást is csinálna kora hajnalban, azelőtt még kijárt a garázsba fűrni-faragni, megcsinált ő a háznál mindent, amit kellett, de ma már a legkisebb hibáért is szerelőt kell hívni, hiba meg mindig van valami, ez ellen már nem tudok tenni semmit, ám a szomszédnak akkor sincs joga veszekedni emiatt, én is bele tudnék kötni valamiért, ha nagyon akarnék, de nekem a nyugalmam többet ér...

Így, egy szuszra.

Annuska felállt a másik szedőgép mellől, átment a legkisebb szobába, ahol a régi címíró gép volt elhelyezve, no meg az előfizetők címlistáját őrizték hét pecsét alatt. A címváltozások bevezetése ráért, de unta már, hogy reggel óta kalimpál a szedőgép billentyűzetén, kényes füleinek hiányozhatott a címírógép egyhangú, fémes kattogása. Szép zene az, szebb, mint Sárika sopánkodása.

Ilyen embert, gondoltam, reménytelen bármi széppel vagy jóval kecsegtetni, úgysis csak a rosszat szűri ki belőle. Jó darabig nem is próbálkoztam Sárikával, noha változatlanul szerettem volna megtapasztalni a horoszkópjaim kiváltotta reakciót. Optimista természetem van, talán ezért esik jól, ha másokon is látom a bizakodás mosolyát, arcuk barázdáinak reménytelen kisimulását.

Egyszer Annuskának is felolvastam egy neki szánt horoszkópot, miszerint, *ha bármi kétsége támad helyzetét illetően, bízson nyugodtan a családjában, rokonai kiállnak Ön mellett, fényel árasztják el szürke hétköznapjait.*

– Ugyan már, Béla! – mondta. – Meg akar átkozni?

– Hogy mondhat ilyet, Annuska?

– Még Erdélyben, egyszer egy cigányasszony jósolni akart nekem, én meg elküldtem a fenébe. Erre megátkozott.

– Ilyesmire én sohasem vetemednék. Különben is, Annuska, maga olyan jótét lélek, hogy magán nem fog az átok.

Elintézettnek véltem az ügyet, és fordultam volna vissza az irodámba, ámde legnagyobb meglepetésemre Annuska folytatta:

– Nem-e? Nekem már az is átok, hogy az unokám nem beszél magyarul.

– Ugyan már! Miért lenne az átok? Nem olyan nagy baj az, amikor maga is, meg a férje is már elég szépen beszélnek angolul. Csak megértik egymást az unokával.

– Persze, persze. A románokat is megértettük Erdélyben, mégse volt magyar gyerek az, aki nem beszélt magyarul. Még akkor sem, ha magyarok voltak a szülei.

– Ne vegye szívére, Annuska. Nem átok ez, hanem a világ rendje. Ha már egyszer itt élünk Amerikában.

Sáríka is vigasztalni akarta, a maga módján.

– Bánnám is én, hogyan beszél, ha lenne unokám, pedig szerettem volna én is gyereket, csakhogy Ernőkém azt mondta, öreg ő már ahhoz, aggastyán lesz, mire a gyerek kamaszodni kezd, a gyereknek se jó, ha akkora korkülönbség van apa és fia között, nem kell nekünk gyerek, Sáríká, elleszünk mi gyerek nélkül is boldogan, te vagy az én támaszom, rád még számíthatok is, nem úgy, mint a gyerekekre lehet, akik, ahogy kiserken a bajszuk, már ott is hagyják a családi fészket, fűtyülnek a világra meg a szülőkre, aztán nesze neked, volt gyerek, nincs gyerek, nem marad, csak a bánkódás, így mondta Ernőkém, bár ne hallgattam volna rá, én még nem voltam olyan öreg, hogy ne lehetett volna gyerekünk, most lenne mellettem valaki, akire számíthatnék a bajban, most, amikor Ernőkém már nem húzza sokáig, nem is tudom, mi lesz velem, hát, látod Annám, ez az átok, nem az, hogy a gyerek nem beszél magyarul, attól azt még ugyanúgy lehet szeretni...

– Szeretem is – vágott közbe Annuska sértődötten. – Szóval sem mondtam én, hogy nem szeretem.

Tán még vita is lett volna ebből, ha nem toppan be a Szerkesztő. Így azonban mind a két nő elhallgatott. Sürgős lett a munka.

Valamivel később a Szerkesztő behívott az irodájába. Gondosan becsukta az ajtót, majd így szólt hozzám:

– Nem kell mindig odafigyelni ezekre az asszonyokra. Olyanok, mint az elvetélt primadonnák. Ha maga vállalja, hogy közönség legyen, soha nem hagyják abba az előadást. Ne figyeljen rájuk, s főleg ne adja alájuk a lovat. Akkor szép csendben dolgoznak, nincs semmi baj.

A Szerkesztő intése ellenére sem tartottam meg a két lépés távolságot. Sáríkat ismét célba vettem egy horoszkóppal. Ez már néhány hónappal később történt, mikorra is kiderült, hogy Ernőkének előrehaladott rákja van.

Sáríka mind gyakrabban révedezett a semmibe, ujjai néha a levegőben kapálóztak anélkül, hogy akár hajszálnyira megérintették volna a szedőgép billentyűzetét. A leszedett cikkekben egyre több volt a hiba, ami anyagi kárt is okozott, hiszen minden egyes javításnál újra kellett előhívni a filmet, márpedig javítani való bőven akadt. Annuska persze igyekezett munkatársa segítségére lenni.

A lapzárta előtti órákban a Szerkesztő ott türelmetlenkedett körülöttünk, mind jobban sürgetve egy-egy általa nélkülözhetetlennek vélt cikket. Ekkor már nehéz volt targonatni a hibákat, amelyek csak szaporodtak azáltal, hogy Sáríka még idegesebb lett a sürgetéstől, végül is zokogva borult a szedőgépre.

A Szerkesztő a tördelőasztalnál állt, újságlapot lengető keze megállt a levegőben. Összenéztünk Annuskával, s vártuk, mi lesz ebből. A Szerkesztő körbejáratta rajtunk megilletődött tekintetét, amely végül is rajtam állapodott meg. Tőlem várt magyarázatot. Néhány perc múlva behívott az irodájába. Ezúttal is becsukta ajtaját.

– Mi van ezzel a nővel? – kérdezte. Összeszűkül a szeme, mereven nézett rám, mintha vesémbé akarna látni, hogy kihámozza belőlem legféltettebb titkaimat is.

– Amennyire én tudom, a férjével vannak problémái.

– Azokat hagyja otthon – csattant fel mérgesen –, vagy váljon el tőle. Ne itt emészsze a szerelmi bánat, ahol dolgozni kell.

– Szó sincs szerelmi bánatról – feleltem. – Tudtommal a férje halálos beteg, ápolásra szorul, s azt hiszem, ilyen körülmények között megérthető Sárika lelkiállapota.

Megnyúlt ábrázattal nézett rám. Nem volt híján humánus érzéseknek, de elsősorban üzletember volt, aki ragaszkodik a munkafegyelemhez, és zavarba jön, ha ezt a fegyelmet olyasmi sérti, amit meg is lehet indokolni.

Rákövetkező hét elején akartam Sárikát felvidítani egy frissen megírt horoszkóppal, amely ekképp hangzott: *Gondjai közepette se feledkezzen meg arról, hogy Fortuna nem vette le Önről a szemét, hamarosan nagy szerencse éri.*

Azonnal rádöbentem, hogy túllőttem a célon, amit Annuska vörösre vált arca is igazolni látszott. Milyen szerencse érhet valakit egy halálos ágy mellett? A haldoklót még talán. Megszabadul földi szenvedéseitől, amit még szerencsének is lehet nevezni, de már a közeli hozzátartozók esetében...

Azt hittem, Sárika felháborodik, kikel magából és hozzám vágja a legelső, kezeügyébe kerülő kemény tárgyat, mint ahogy én tettem volna az ő helyében, ha valaki nekem jóslgat jószerencsét ilyen esetben.

Sárika csak felemelte fejét, szomorúan nézett rám karikás szemeivel, s most még nyelve sem eredt meg igazán.

– Tudja, Béluskám – mondta szokatlanul halkán –, én sohasem voltam szerencsés. Miért pont most köszöntene rám a jószerencse? És hogyan?

Ám a szerencse – kérdés, persze, hogy ki mit tart szerencsének – mégis rámosolygott. A Szerkesztő elküldte őt két hét szabadságra, legyen ideje a férjéről gondoskodni.

A két hét alatt Ernőke átszenderedett a túlvilágra, ami megváltást hozhatott Sárikának, ámbar ez egyáltalán nem mutatkozott rajta, amikor a temetést követően visszatért a szerkesztőségbe. Munkája ugyan javult, kevesebbet hibázott, ritkábban sóhajtozott a szedőgép fölött. Ehelyett új szokást vett fel. Szüneteket tartott, s ilyenkor felállt a szedőgép mellől, majd az ablak felé fordulva hosszasan bámult ki az Erie tóra, mintha onnan várná a Megváltót, aki csak nem akar megérkezni.

Egyszer tört ki belőle, ami a lelkét nyomta.

– Könnyű magának, maga még fiatal és ráadásul férfi, meg Annuskának is könnyű, ott van a családja, de nekem senkim sincs e nagyvilágon, Ernőkém is itthagyt, pedig gondolnám őt életem végéig, a fene se bánná, hogy néha bepisil meg bekakál, tisztába tenném szívesen, mert tudja, Béluskám, hogy ez a magány még a gondoskodás terhénél is rosszabb, ez mindennél rosszabb, álmatlanul éjszakákon át, nincs kihez szóljak, nincs, aki beszéljen hozzám, igaz, Ernőke is csak hümmögött meg krakogott az utolsó időkből, szegénykém már beszélni sem tudott, de a füle még ép volt, persze nagyothallott, kiáltoznom kellett vele, de azért meghallgatott, elmondhattam neki a panaszaimat, és

Ő bizony a szemével jelezte, hogy megérti, ha segíteni már nem is tudott, de ott volt mellettem, foghattam a kezét, érezhettem, hogy valaki az enyémet is megszorítja, erőltlenül, de mégis jelezte, hogy nem vagyok egyedül, magatehetetlenül is osztozott a gondjaimban, most meg ki törődik énvelem, a legjobb lett volna nekem is ott halni meg Ernőkém mellett, mert mondja meg, Béluskám, milyen élet az ilyen, ez az én életem, amikor ott van az a régi, omladozó ház a nyakamon, Ernőkém rám hagyta, de mi hasznom belőle, mégiscsak jobb lett volna otthon maradnom az én kis Hernád utcai lakásomban, ott legalább a szomszédal beszélgethetnék időnként magyarul és akármiről, bánom is én, mert itt a szomszéd olyan, mintha ellenségem volna, pedig Ernőkém már meghalt, a televízió sem bömböl, legtöbbször be se kapcsolom, mégis valahányszor kimegyek a kertbe, oda is minek, el van az már hanyagolva, nekem meg se pénzem, se erőm rendbe hozni, nahát, amikor ő is ott van az ő kertjében, úgy néz rám onnan, mintha megölte volna az anyját, hát milyen élet az enyém, mivel érdemeltem én ezt ki, mondja meg nekem, Béluskám, és ha ezt meg tudja mondani, akkor még azt is elhíszem magának, hogy az idő mindenre gyógyír.

Mit lehet erre mondani? Annuska is csak hallgatott. Talán megfordult a fejében, néha átmehetne Sáríkához egy kis tereferére. Ám neki ott van a családja, a férje meg az unoka, aki nem beszél magyarul, mégis igényli a nagymama szeretetét. Annuskának lelkiismeret-furdalása lehetett ezért, mert most ő is kibámult az Erie tóra. Válasz, megjegyzés nélkül hagyva Sáríka monológját.

Elcsépett közhely, az idő mégis gyógyír a sebekre, ha másként nem, hát azzal, hogy változást hoz.

Nemsokára Sáríka életében is bekövetkezett a változás. Először az öltözéke lett gondosabb, mintha Annuskától leste volna el, hogyan illik egy nőnek irodába járni. Egy-máshoz illően összeválogatva a frissen vasalt blúz és szoknya. Amihez nem megy az otthon viselt, kitaposott cipő, ahhoz magas sarkú kell. A haj minden nap megmosva, megszáritva és gondosan kifésülve.

Aztán egy kis rúzs a szájra. Nem sok. Egy kevés szempillafesték, ami élénkíti a szem ragyogását. És körömlakk. Az is csak szolidan, jelzésként, hogy az ápolt kezek tulajdonosa ad magára.

És mosoly!

Végre mosoly!

Először szégyellte bevallani, hogy ebben a változásban az újság a ludas. Mert erőt vett magán – ki tudja, milyen megfontolásból, talán rájött, nem arra, hogy Ernőke is pótolható, de arra biztos, hogy pótolni muszáj – és válaszolt annak az ereje teljében hatvanas magyarnak a hirdetésére. Az el is olvasta Sáríka tétován leírt, többször átgondolt sorait, és válaszolt. Aztán személyes találkozókra is sor került. Ezek a találkozások titokban történtek, egyre gyakoribbá váltak, s végül már nem lehetett, nem is kellett titkolni a világ szeme elől.

– Tudod, Annuskám – kezdte Sáríka –, először nem is tudtam, mit gondoljak, akartam is, nem is, nehezen vitt rá a lélek, de egy cseppet sem bánom, mert nagyon aranyos ember, figyelmes, minden nap kapok tőle virágot, persze, ő ezt megszokhatta, virágkereskedése volt, de eladta, nekem mégis szokatlan, és tudod te, milyen jólesik az ilyesmi, neked is, ha férjedtől virágot kapsz, semmiség, és mégis, nem mintha Ernőkétől sosem kaptam volna, de az már nagyon régen volt, akkor is a kertből szedte, amikor

még ki tudott járni a kertbe, ez mégis más, tudod te, milyen érzés, amikor kinyitod az ajtót, és ott áll egy férfi, virágcsokorral a kezében, és te tudod, neked hozta, érzed, hogy nem az ajtóban jutottál eszébe, szóval ilyen, pedig először féltem, nem is a korától, hiszen alig múlt hatvanéves, az a tíz év nem számít, de a virágüzletét eladta, sok pénzt kapott érte, és nem kell dolgoznia, mondta is, eleget robotolt életében, most egy kicsit az élet örömeibe is bele akar kóstolni, és azt is mondta, az örömet én szerzem neki, mert van ugyan egy lánya Kaliforniában, de az élje csak a saját életét, nem akarja zavarni, inkább golfozni jár, az azonban nem elég, az embernek szüksége van társra, néha egy kis romantikára is, így mondta, és képzeld, tegnap este rábeszélte, hogy gyújtsak gyertyát az ebédlőasztalon, hirtelenjében azt sem tudtam, hol keressem a gyertyatartókat, nem is csak a romantika kedvéért, hanem hogy megadjuk a módját, mert annak a vacsorának, amit én készítettem neki, kijár a gyertyafény meg a vörösbor, mert ünnep ez, és azt akarja, hogy nekem is az legyen, ezt meg kell ünnepelni gyertyafényes vacsorával, virággal és finom borral, amit aztán meg is ittunk, ketten egy egész üveggel, be is csíptem, édes istenem, nem is emlékszem, mikor voltam becsípve utoljára, talán az esküvőnkön, de még ott sem, Ernőke nagyon ritkán ivott, akkor is csak gyűszűnyit, most meg egy egész üveg bort, nahát...

Annuska hallgatta, szótlánul mosolygott, ingatta fejét. Nem tudtam eldönteni, min hitetlenkedik, azon-e, hogy Sárika megtalálta új párját, vagy azon, hogy már belé is boldult.

A szerkesztőségben jobb lett a hangulat, mint előtte bármikor. Sárika időnként felkacagott. Csak úgy, minden látható ok nélkül, mintha valaki megcsiklandozná néha. Ilyenkor abbahagyta a gépelést, kezét a szája elé emelte, mint aki el akarja fojtani váratlanul feltörő vidámságát. Elpirult, óvatosan körbenézett, észrevettük-e.

Néhány hét múlva Sárika zavartan állított be az irodámba. Becsukta maga mögött az ajtót, nehogy titka, akár véletlenül is, kiszivárogon. Csodálkozva néztem fel, azt hittem, valami hibát csinált, amit most az én közreműködésemmel akar helyrehozni.

– Béluskám – fogott hozzá –, maga jobban ismeri a Szerkesztőt, mit gondol, hogy mondjam meg neki, hogy kilépek.

– Miért akar kilépni, Sárika?

Először hebegett-habogott, végül csak kinyögte:

– A barátom – mondta, és itt rögtön el is akadt. Tényleg, az ő szájából furcsán hangzott ez a szó, bár én semmi szégyellnivalót nem találtam benne. – Szóval, tudja, a Sándor, mert-hogy odaköltözött hozzám, úgyis mindig együtt vagyunk, azt akarja, utazzunk egy kicsit, járjuk be Amerikát, én ugyan mondtam neki, nem úgy megy az, élni is kell valamiből, munka nélkül gyorsan fogy a pénz, meg szeretek is itt dolgozni, maguk is olyan kedvesek hozzám, a munkámat is szeretem, biztos nem találnék még egy ilyet, de Sándor azt mondta, ne aggodalmaskodjak, van pénze, úgyse viheti magával a sírba, élvezzük egy kicsit az életet, és ez csábító, mert több mint tíz éve élek itt, Amerikában, és még a Niagarát se láttam, meg New Yorkot sem, a felhőkarcolókat, és nekem is van egy kis megtakarított pénzem, amit én se vihetek magammal a túlvilágra, hagynom sincs kire, hiszen tudja, Béluskám, nincs énnekem senkim, szóval, hogyan mondjam én ezt meg a Szerkesztőnek?

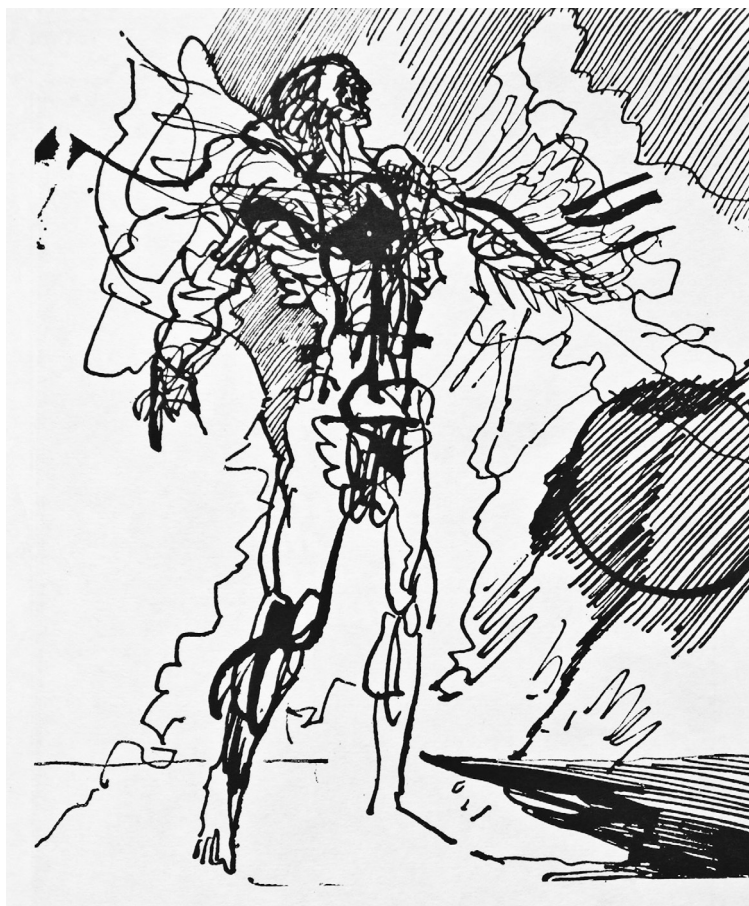
– Bátran, Sárika, csak bátran – feleltem. – Nem fogja leharapni a fejét. Mitől fél? Hogy ideláncolja magát a szedőgéphez? Adjon neki két hét hét felmondást, ahogy tisztességes, és kész.

– És, ha itt akar tartani?

– Legyen erős. Ne hagyja magát rábeszélni semmire. Ne üljön fel az ígéretésnek. Élje csak a maga életét, Sárika, úgy, ahogy azt jónak látja. És járjon szerencsével!

Aztán én is elkerültem a laptól, Sárika felől csak jóval később hallottam hírt. Mesélték, hogy az az ereje teljében, hatvanas magyar mindenéből kiforgatta őt. Elűszott Ernőke omladozó háza Sárika minden félretett pénzével együtt. Senki sem tudta, mi lett vele, állítólag – talán szegényében – visszaköltözött Magyarországra. Hogy ott hová, csak a jóisten tudja. De remélem, visszaszerezte Hernád utcai lakását.

Mint ahogy azt is remélem, hogy annak az ereje teljében, hatvanas magyarnak az oldalán legalább volt alkalmja gyönyörködni a Niagara vízesésben, és megláthatta egyszer a New York-i felhőkarcolókat is, mert azokat okvetlenül látni kell, hogy érezzük, milyen parányi teremtés az ember, és mégis mi mindenre képes.

Deák Ferenc tollrajza

BÁNYAI TAMÁS (1946) 1972 óta az Egyesült Államokban, jelenleg Észak-Karolinában él. Volt lapszerkesztő és kiadó, nyomdász, majd Fort Lauderdale-ben könyvtáros.